

**INFORMACJA SPRAWOZDAWCZA Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W HAJNÓWCE ZA 2013 ROK.**

LP.	Spis treści :	Str.
1.	ZAGADNIENIA WSTĘPNE	4
2.	RODZINY KORZYSTAJĄCE ZE WSPARCIA SPOŁECZNEGO	5
	2.1. Kto może korzystać ze świadczeń pomocy społecznej	6
	2.2. Najczęstsze powody przyznawania pomocy w 2013 roku	7
	2.3. Rodzaje przyznanej pomocy	7
3.	INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W 2012r.	12
	3.1. Rodzaje wydatkowanych środków na poszczególne świadczenia w 2013 roku	12
	3.2. Środki finansowe z zadań własnych gminy	13
4.	ZADANIA USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH ORAZ USTAWY O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW	14
	4.1. Świadczenia rodzinne	14
	4.1.1. Świadczenia rodzinne (w liczbach i kwotach)	14
	4.2. Fundusz alimentacyjny	15
	4.2.1. Fundusz alimentacyjny (w liczbach i kwotach)	16
5.	PRACA SOCJALNA REALIZOWANA W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W HAJNÓWCE	16
6.	INNE ZADANIA I DZIAŁANIA OŚRODKA	17
7.	DZIAŁANIA NA RZECZ ŚRODOWISKA LOKALNEGO	18
8.	ŚWIETLICA SOCJOTERAPEUTYCZNA	19
	8.1. Projekty realizowane przy współpracy z Hajnowskim Stowarzyszeniem „Sami Sobie” w 2013 roku	20
	8.2. Imprezy i zajęcia okolicznościowe organizowane w świetlicy	21
9.	ZESPOŁY INTERDYSCYPINARNE	22
	9.1. Zadania zespołów interdyscyplinarnych	22
	9.2. Grupy robocze	22
10.	KARTA DUŻEJ RODZINY	23

11.	KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W HAJNÓWCE	23
	11.1. Liczba osób zatrudnionych w 2013r. w MOPS w Hajnówce	23
	11.2. Wykształcenie pracowników	24
	11.3. Szkolenia pracowników	24
12.	STRATEGIA INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MIEJSKIEJ HAJNÓWKA 2013-2021	27
13.	ZAKRES POTRZEB MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W HAJNÓWCE	27
14.	HAJNOWSKIE STOWARZYSZENIE „SAMI SOBIE”	28
15.	ZAKOŃCZENIE	30

1. ZAGADNIENIA WSTĘPNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce został powołany na mocy Uchwały Nr X/66/90 Miejskiej Rady Narodowej w Hajnówce z dn. 26 kwietnia 1990r. W 1996r. przeszedł zmiany reorganizacyjne, na mocy których stał się samodzielną jednostką organizacyjną. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce jest samodzielną jednostką organizacyjną powołana dla realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, w ramach zadań własnych gminy i zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest narzędziem instytucji polityki społecznej państwa mającym na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnej sytuacji życiowej, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ma za zadanie wspierać osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiać im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W realizacji zadań MOPS ma na celu dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców miasta i osób przebywających na jego terenie, dbałość o zapewnienie prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodziny, budowanie właściwych relacji między jej członkami, właściwe pełnienie przez nich ról społecznych, wspieranie ich dążeń do usamodzielnienia, właściwy rozwój i wyrównanie szans dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie demoralizacji, patologiom i wykluczeniu społecznemu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce swoim działaniem obejmuje miasto Hajnówka liczące w 2013 roku - 21.740 mieszkańców. Obszar miasta był podzielony na 9 rejonów, w których pracowali pracownicy socjalni. Na jednego pracownika socjalnego przypadało 2415 mieszkańców.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce realizuje szeroki zakres zadań wynikający m.in. z następujących ustaw:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej; (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 j.t. ze zm.)
2. ustawy z dnia 26 października 1982r., o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; (Dz. U. z 2012r., poz. 1356 j.t. ze zm.)
3. ustawy z dnia 29 lipca 2005r., o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 j.t. ze zm.)

4. ustawy z dnia 29 lipca 2005r., o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.)
5. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010r. Nr 234, poz. 1536 j.t ze zm.)
6. ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych; (Dz. U. z 2013r., poz. 1456 j.t. ze zm.)
7. ustawy z dnia 7 września 2007r., o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012r., poz. 1228 j.t. ze zm)
8. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r., o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011r. Nr 231, poz. 1375, ze zm.)
9. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U z 2008r., Nr 164, poz. 1027 j.t ze zm.)
10. ustawy z dnia 24 stycznia 1991r., o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2012r., poz. 400 j.t. ze zm)
11. Ustawa z dn. 29 grudnia 2005r., o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.)
12. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 j.t. ze zm.).

2. RODZINY KORZYSTAJĄCE ZE WSPARCIA SPOŁECZNEGO.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2013 roku udzielił ogółem pomocy dla 1257 rodzin. Najczęstszymi typami rodzin m.in. były:

- 584 osobom samotnie gospodarującym,
- 348 rodzin z dziećmi,
- 254 rodzin niepełnym,
- 131 rodzin emerytów i rencistów.

W roku 2013 wydano łącznie 8 221 decyzji administracyjnych z czego:

- pomoc społeczna – 5817 decyzji
- fundusz alimentacyjny- 300 decyzji
- zasiłki i świadczenia rodzinne – 2104 decyzji.

Łącznie w 2013r., wpłynęło: 8086 wniosków, podań i pism z czego:

- **Sprawy z Pomocy Społecznej:**

- podania o pomoc finansową i nie finansową – 3887

- pisma – 1928 (w tym: wnioski dot. udostępnienia danych osobowych, pisma inf. z innych instytucji współpracujących z MOPS typu: Sady, Policja, PCPR, Komornicy Sądowi itp., instytucji państwowych i samorządowych, noty księgowe oraz faktury)

- **Sprawy z Działu Świadczeń Rodzinnych:**

- wnioski dotyczące zasiłku rodzinnego – 953,

- wnioski dotyczące zasiłków pielęgnacyjnych – 251,

- wnioski dotyczące świadczeń pielęgnacyjnych – 88,

- wnioski dotyczące „becikowego” – 145,

- wnioski dotyczące specjalnego zasiłku opiekuńczego - 65

- dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego – wypłacany w okresie od stycznia do czerwca – po 100 zł – 77 świadczeniobiorców,

- pomoc finansowa realizowana w ramach „rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne” wypłacana w okresie od czerwca do grudnia 2013 r. po 200 zł – 81 świadczeniobiorców.

- wnioski dotyczące świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 232 (w tym 32 wnioski dot. okresu świadczeniowego 2012/2013 oraz 200 wniosków dot. okresu świadczeniowego 2013/2014)

- sprawy, pisma z wniosków strony bądź instytucji dotyczącej świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego - 593

2.1. Kto może korzystać ze świadczeń pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń finansowych z pomocy społecznej w 2013 r., przysługiwało:

1. osobom samotnie gospodarującym, których dochód nie przekraczał kwoty 542,00 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”

2. osobom w rodzinie, których dochód na osobę nie przekraczał kwoty 456,00 zł, zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,

3. rodzinie, której dochód nie przekraczał sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej „kryterium dochodowym rodziny” - przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

4. Osoby i rodziny, których dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego, mogły korzystać z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

2.2. Najczęstsze powody przyznawania pomocy w 2013 roku:

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy przez MOPS w Hajnówce w 2013 r. było: ubóstwo (na podstawie tej przesłanki pomocy udzielono 990 rodzinom) i w dalszej kolejności:

- bezrobocie
- niepełnosprawność
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego
- długotrwała lub ciężka choroba
- potrzeba ochrony macierzyństwa
- alkoholizm
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego
- bezdomność
- przemoc w rodzinie
- narkomania
- zdarzenia losowe

W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek.

2.3. Rodzaje przyznanej pomocy

- **Zasilki stałe**

Zasiłek stały jest świadczeniem obowiązkowym i przysługuje :

1. osobie pełnoletniej, samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej;

2. osobie pełnoletniej pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy jeżeli jej dochód jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Z tej formy pomocy skorzystało 228 osób, w tym 183 osoby samotnie gospodarujące.

- **Składka na ubezpieczenie zdrowotne**

Składki na ubezpieczenie zdrowotne od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. opłacono dla 300 świadczeniobiorców, z tego:

- na kwotę 71.536,57 zł (190 osób pobierających zasiłek stały)
- na kwotę 40.000,00 zł (110 osób pobierających świadczenia rodzinne w formie świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego)

Koszt opłaconych składek zdrowotnych w 2013 r., wyniósł 115.536,57 zł.

W szczególnych przypadkach osoby ubogie (spełniające kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej) nie posiadające ubezpieczenia zdrowotnego, mogą je uzyskać za pośrednictwem MOPS, zgodnie z ustawą o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. W 2013 r. wydano łącznie 35 decyzji w sprawach dot. świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych; w tym 30 decyzji przyznających to prawo. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje na okres 90 dni.

- **Zasiłki okresowe**

Zasiłek okresowy przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego. Przysługuje on w szczególności ze względu na niepełnosprawność, bezrobocie oraz możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawanie zasiłków okresowych jest zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Zasiłek okresowy ustala się:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 529 zł miesięcznie;

- 2) w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z powyższym nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, a także między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Wysokość zasiłku przyznawana przez Ośrodek stanowi 50 % różnicy pomiędzy przyjętymi progami

dochodowymi a posiadanym przez wnioskodawcę dochodem i w tej części jest finansowana z budżetu państwa. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. Okres, na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy ustala Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie okoliczności sprawy. Wysokość zasiłku okresowego przyznawanego w 2013r. przez MOPS w Hajnówce wahała się od 20,00 zł do 1.277,39 zł. W 2013 r., zasiłkami okresowymi objęto 810 rodzin, liczba wypłaconych świadczeń to 5406 na ogólną kwotę: 1.418.716,01 zł.

- **Program „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”**

1. Celem programu było:

- zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym,
- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży, poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia,
- upowszechnienie zdrowego stylu żywienia,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach.

Wszystkie wnioski w 2013 roku złożone przez osoby kwalifikujące się do tej formy pomocy (o bezpłatne dożywianie) zostały rozpatrzone pozytywnie, oznacza to, że nikomu nie odmówiono tej formy pomocy.

- **Z programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” mogą korzystać:**

- osoby samotne, których miesięczny dochód nie przekroczył kwoty 813,00 zł.
  - rodziny w których miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekroczył kwoty 684,00 zł.
- W mieście do końca 2013 r. funkcjonowała uchwała Rady Miasta nr XXVII/157/09 z dnia 26 maja 2009 r. umożliwiająca osobom, którym dochód przekroczył kryterium ustawowe korzystanie z tej formy pomocy za częściową odpłatnością.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach MOPS w Hajnówce odstępował od żądania zwrotu wydatków poniesionych z pomocy społecznej na świadczenia w formie posiłków osobom tego potrzebującym.

Rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem wyniosła 2.949 z tego: 878 osób w tym 30 osób z POW korzystających z posiłku i 2.430 osób korzystających z zasiłku celowego na zakup żywności.

- **Zasilek celowy i pomoc w naturze**

Zasilek celowy jest przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasilek celowy może być również przyznany na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym i innym osobom nie mającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, a także w formie biletu kredytowanego.

Zasilek celowy mogą otrzymać również osoby i rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tym przypadku świadczenie może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

W roku 2013 przyznawaliśmy najczęściej zasiłki celowe na zakup żywności, cele bytowe, zakup odzieży, leków, energii elektrycznej, czynszu mieszkaniowego oraz opału. Łączna kwota wypłaconych świadczeń w formie zasiłku celowego wyniosła: 83.763,34 zł

Zapobiegając marnotrawieniu środków finansowych otrzymanych z MOPS dla części podopiecznych zasiłki były wydane w formie talonów do realizacji w sklepach PSS Społem w Hajnówce, zakupienia leków w aptece, dostarczenie opału, opłacenie czynszu, kosztu energii elektrycznej.

- **Zasilek celowy specjalny**

Zasiłki specjalne celowe przyznawane były w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom/rodzinom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. Większość z nich przyznana była osobom/rodzinom, które ponoszą znaczne wydatki na leczenie (najczęściej z powodu choroby przewlekłej). W roku sprawozdawczym z pomocy w/w formie skorzystało: 16 osób, w tym wypłaconych 26 świadczeń, na ogólna kwotę: 5.425,- zł

- **Zasilek celowy z tytułu klęski żywiołowej lub ekologicznej**

Zasilek może być przyznany osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W 2013 r. brak udzielonej pomocy w w/w formie.

- **Usługi opiekuńcze**

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje: osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione oraz osobom, które wymagają pomocy innych osób a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.. Odpłatność za usługi opiekuńcze (zwykłe). Odpłatność za usługi opiekuńcze (zwykłe) ustala Rada Miasta w drodze uchwały. Osoby, których dochód nie przekracza kwoty ustawowego kryterium dochodowego, otrzymują pomoc bezpłatnie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce zatrudnia 5 opiekunek, w tym:

- 3 opiekunki wykonujące usługi opiekuńcze zwykłe, kwalifikacje to wykształcenie średnie.
- 2 opiekunki wykonujące usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi, są to wykwalifikowane pielęgniarki dyplomowane.

W ubiegłym roku MOPS w Hajnówce realizował prace na zasadach zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych. Z tej formy aktywizacji bezrobotnych skorzystało 5 kobiet, w tym 4 jako pomoc opiekunkom przy wykonywaniu czynności w środowisku.

W 2013 roku Ośrodek obejmował pomocą w formie usług opiekuńczych 21 osób.

- **Domy Pomocy Społecznej**

Do Domu Pomocy Społecznej kierowane są osoby niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, które wymagają całodobowej opieki ze względu na zły stan zdrowia, podeszły wiek, niepełnosprawność, a opieka zapewniana przez rodzinę lub pomoc w postaci usług opiekuńczych jest niewystarczająca.

Pobyt w DPS jest odpłatny, osoba kierowana ponosi odpłatność w wysokości 70% własnego dochodu. Pozostałą kwotę ponosi rodzina (której dochód przekracza 300% ustawowego kryterium dochodowego, przy czym kwota pozostała po dokonaniu opłat nie może być niższa niż 300% ustawowego kryterium dochodowego) oraz w ostatniej kolejności gmina. Utrzymanie podopiecznych w DPS jest najdroższą formą pomocy.

W roku 2013 odpłatność gminy za pobyt w DPS była realizowana dla 10 osób, wypłacono 98 świadczeń, na kwotę 176.562,14 zł.

- **Sprawienie pogrzebu**

Zorganizowanie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gmina wykonuje prawo do pochowania zmarłego tylko wówczas, gdy

obowiązku tego nie może wykonać rodzina. Pochówek powinien odbywać się zgodnie z wyznaniem zmarłego.

W ubiegłym roku ze środków gminy pokryto koszt 1 pogrzebu na łączną kwotę 2.960,40 zł.

- **Wspieranie rodziny – asystent rodziny**

W ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 r., „Asystent rodziny” wydatkowana została kwota 32.404,50 zł na zatrudnienie 2 asystentów rodziny w okresie od 10.04.2013 r. do 31.12.2013 r. Wydatkowana kwota w części stanowiła dofinansowanie z MPiPS za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku (Wydział Polityki Społecznej) w odpowiedzi na ogłoszony konkurs przez MPiPS „Asystent rodziny”. Dotację zrealizowano na wynagrodzenia osobowe i jego pochodne. Pieczę asystentów rodziny objętych było 25 rodzin.

3. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W 2013r.

Plan finansowy na 2013r., opiewał na kwotę 12655443,00 zł , wydatkowano : 12331061,78zł

3.1. RODZAJE WYDATKOWANIA NA POSZCZEGÓLNE ŚWIADCZENIA W 2013 ROKU.

- Zasiłki stałe – 916.842,78 zł; - 225 rodzin, 228- liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie , 281 osób w rodzinach,
- Zasiłki okresowe – 1.418.716,01 zł; - 810 rodzin, 819 osób, którym przyznano decyzją świadczenie, 1828 osób w rodzinach,
- Składki zdrowotne – 111.536,57 zł; opłacone dla 300 świadczeniobiorców w tym 170 osób pobierających zasiłki stałe na kwotę – 71.536,57 zł, zaś 110 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne na kwotę – 40.000,00 zł;
- Składki emerytalno-rentowe – 264.868,39 zł; dla 181 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne;
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze z budżetu Wojewody – 100.614,96 zł; (7 rodzin, 10 osób w rodzinach, 1.967 – liczba świadczeń).
- Program Rządowy „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” realizowany przez Ośrodek w ramach zadań własnych i zadań finansowanych z budżetu państwa. Ogólny koszt Rządowego Programu w 2013r. Wyniósł – 1.311.999,96 zł w tym:

- ze środków własnych gminy – 272.000,00 zł, dotacja z budżetu państwa – 1.039.999,96 zł., z tego:
- zasiłki celowe na zakup żywności – 721.822,70 zł. (963 rodziny, 2430 osób w rodzinach, 3.077 świadczeń),
- doposażenie 4 przedszkoli – 69.978,43 zł.
- doposażenie stołówki MOPS – 3.095,93 zł.
- doposażenie szkół – 56.925,60 zł.
- dożywianie w szkołach, przedszkolach oraz powiatowym ośrodku wsparcia w formie posiłku – 460.177,30 (502 rodziny, 1826 osób w rodzinach, z posiłków korzystało 846 dzieci, 29 dzieci bez konieczności przeprowadzenia wywiadów środowiskowych oraz 32 osób dorosłych w tym 30 osób uczęszczających do Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Hajnówce).

- zad. własne – ogółem: 272.000,00 zł (dożywianie w szkołach, przedszkolach, żłobkach w formie posiłku na kwotę: 77299,10 zł; zasiłki celowe na zakup żywności na kwotę: 144.700,90 zł; doposażenie placówek: 50.000,00 zł)
- zad. sfinansowane z budżetu państwa – ogółem: 1.039 999,96 zł (dożywianie w szkołach, przedszkolach, żłobkach i POW w formie posiłku oraz doposażenie tych na kwotę: 382.878,20 zł; zasiłki celowe na zakup żywności na kwotę: 577121,80 zł oraz doposażenie placówek na kwotę: 79 999,90 zł)

Rządowym programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” objętych było 15 placówek prowadzących dożywianie w Hajnówce tj. 9 szkół, 4 przedszkola, 1 Powiatowy Ośrodek Wsparcia i MOPS H-ka oraz 17 placówek poza Hajnówką. Od 01.01.2013r. do 31.12.2013r. rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem wyniosła 2949 osób.

3.2. ŚRODKI FINANSOWE Z ZADAN WŁASNYCH GMINY W 2013 ROKU.

- Usługi opiekuńcze – 152.766,02 zł. (21 rodzin, w tym 23 osoby w rodzinach),
- Zasiłki celowe i pomoc w naturze – 99.500,00 zł – (218 rodzin w tym: zasiłki celowe specjalne – 5.424,75 zł. (16 rodzin)
- Dofinansowanie kosztów pobytu mieszkańców Hajnówki w Domach Pomocy Społecznej – 176.562,14 zł (10 osób),
- Sprawienie pogrzebu – 2.960,40 zł dla 1 osoby.

4. ZADANIA USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH ORAZ USTAWY O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW.

4.1. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Przekazanie przez Burmistrza Miasta Hajnówka do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006r., Nr 139, poz. 992 ze zm.) polegających na prowadzeniu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych i wydawaniu w tych sprawach decyzji nastąpiło na podstawie pisemnego upoważnienia Nr 19/04 z dnia 29 kwietnia 2004r. Zadania wynikające z ustawy i powierzone gminom realizowane są jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczenia rodzinne zaliczane są do wsparcia społecznego będącego instytucją polityki społecznej państwa. Przy jej wykorzystaniu państwo stara się przyjść z pomocą rodzinom, które wykorzystując możliwości oraz posiadane środki finansowe, nie są w stanie zaspokoić wszystkich własnych potrzeb, a w szczególności związanych z ponoszeniem wydatków na utrzymanie dzieci.

Kryterium dochodowe uprawniające rodzinę do uzyskania świadczeń wynosi w przeliczeniu na osobę w rodzinie: 539,00 zł, natomiast przy dziecku niepełnosprawnym w rodzinie opiewa na kwotę: 623,00 zł.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 77,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 106,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 115,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

4.1.1. Świadczenia rodzinne (w liczbach i kwotach):

- Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych łącznie: 4.696.439,00 zł;
- Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w tym: zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, świadczenia opiekuńcze - 1646 (2262 osób, liczba wypłaconych świadczeń – 32.036)
- Kwota wypłaconych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami: 2.096.275,00 zł.
- Liczba osób pobierających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 1.346 (liczba wypłaconych świadczeń – 19.896)
- Kwota wypłaconych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka: 76.000,00zł;

- Liczba osób pobierających dodatek z tytułu urodzenia się dziecka na podstawie wydanej decyzji: 74 (liczba wypłaconych świadczeń – 76),
- Kwota wypłaconych świadczeń w formie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka: 149.000,00 zł;
- Liczba wypłaconych świadczeń w formie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka: 149 (liczba wypłaconych świadczeń – 149);
- Kwota wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych: 1.364.913,00 zł;
- Liczba osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny - 849 (liczba wypłaconych świadczeń - 8945)
- Kwota wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych: 1.014.357,00 zł;
- Liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne – 243 (liczba wypłaconych świadczeń – 1.796);
- kwota wypłaconych specjalnych zasiłków opiekuńczych – 71.894,40 zł
- Liczba osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy – 29 (liczba wypłaconych świadczeń – 144);
- dodatek do zasiłku pielęgnacyjnego wypłacany na podstawie na podstawie art. 12 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Poz. 1548) (dodatek w wysokości 100 zł miesięcznie na okres od stycznia do czerwca 2013 r.) 43.700,00 zł. - liczba osób pobierających – 77 (liczba wypłaconych świadczeń - 437)
- „Program Rządowy – wspieranie niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne” (pomoc finansowa w wysokości 200 zł. miesięcznie na okres od kwietnia do grudnia) – 133.800,00 zł; - liczba osób pobierających – 81 (liczba wypłaconych świadczeń 669)

4.2. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Przekazanie przez Burmistrza Miasta Hajnówka do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2008r., o pomocy osobom uprawnionych do alimentów (tj. Dz. U. z 2012r., poz. 1228 ze zm.) polegających na prowadzeniu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń z funduszu

alimentacyjnego i wydawaniu w tych sprawach decyzji nastąpiło na podstawie pisemnego upoważnienia Nr 72/08 z dnia 10 września 2008r. jak i Nr 62/2010 z dnia 14 lipca 2010r. Natomiast kwestia polegająca na podejmowaniu działań wobec dłużników alimentacyjnych nastąpiła poprzez podjętą Uchwałę Rady Miasta Hajnówka Nr XXI/123/08 dnia 17 listopada 2008r. dot. przekazania powyższych zadań do realizacji dla MOPS Hajnówka

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowanymi z budżetu państwa. Jest to wsparcie dla osób, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów. Treść ustawy jest konsekwencją konstytucyjnych obowiązków państwa wynikających z zasady pomocniczości i ujęty jest jako obowiązek wspierania jedynie tych osób ubogich, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb i nie otrzymują należnego wsparcia od osób należących do kręgu zobowiązanych wobec nich do alimentacji. Ustawodawca określił kryterium dochodowe w przeliczeniu na osobę w rodzinie, które zostało ustalone na kwotę nie wyższą jak: 725 zł.

4.2.1. Fundusz alimentacyjny (w liczbach i kwotach):

- Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz osób uprawnionych wyniosła w 2013 roku - 1.165.528,00 zł;
- Liczba wypłaconych świadczeń na rzecz osób uprawnionych (w zestawieniu ilościowym): 3424 w roku 2013 (uśredniona miesięczna liczba osób uprawnionych: 285);
- Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosi w ujęciu uśrednionym w 2013 - 181 rodziny;
- Ilość wydanych decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego: 287;
- Liczba dłużników alimentacyjnych w 2013 wynosiła 360 osób
- Suma spłat zadłużenia 2013 wynosiła 116 100, 76 zł, co daje 9,97 % ściągłości

5. PRACA SOCJALNA REALIZOWANA W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W HAJNÓWCE.

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w OPS a wynikających z art. 45 ust. 1-4 Ustawy o pomocy społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej, rozumianej jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.

Nawarstwiający się problemy dnia codziennego powodują, iż ludzie wymagają wsparcia osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem. Działalność pracowników socjalnych ukierunkowana jest w szczególności na osoby samotne, chore, niepełnosprawne, rodziny niepełne, wielodzietne, wykazujące bezradność, w szczególności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Uaktywnianie osób korzystających z pomocy oraz wyzwalamie sił tkwiących w nich samych odbywa się w szczególności poprzez pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, komunikowaniu się z otoczeniem, integracji w środowisku.

Ogólna liczba rodzin, które zostały objęte pracą socjalną i z którymi pracownicy socjalni współpracowali to: 921 rodzin.

Rozwiązywanie problemów klientów wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie miasta Hajnówka. Do najważniejszych naszych partnerów należą: Powiatowy Ośrodek Wsparcia, Spółdzielnia Mieszkaniowa, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Areszt Śledczy, Kościół Katolicki, Prawosławny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Powiatowy Urząd Pracy, Komenda Powiatowa Policji, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Zdrowia Psychicznego, SP ZOZ Hajnówka, Oddział Pielęgnacyjno-Opiekuńczy, kuratorzy sądowi i społeczni, pedagodzy szkolni, lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe, ośrodki pomocy itd.

6. INNE ZADANIA I DZIAŁANIA OŚRODKA.

Pracownicy MOPS w swojej pracy zajmowali się również:

- a) Sporządzaniem wywiadów środowiskowych dla potrzeb: sądów, zakładów karnych, oraz innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.
- b) Sporządzaniem wywiadów środowiskowych na potrzeby Urzędu Miasta z osobami ubiegającymi się o przyznanie dodatku mieszkaniowego.
- c) Tworzeniem list do Powiatowego Urzędu Pracy osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które mogą być skierowane do podjęcia prac społecznie użytecznych.
- d) Współpracą na rzecz klientów OPS z organizacjami pożytku publicznego, stowarzyszeniami, kościołami, zakładami pracy i osobami fizycznymi.
- e) Przeciwdziałając tragicznym skutkom zimy pracownicy socjalni wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce dokonywali diagnozy

środowisk narażonych na niekorzystne działanie zimy (osób bezdomnych, samotnych i starszych, niepełnosprawnych oraz niezaradnych życiowo). Monitoring środowisk nie raz pozwolił zapobiec tragediom, które mogły mieć miejsce w naszym mieście.

- f) Kompletowaniem dokumentacji do Domów Pomocy Społecznej i Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Hajnówce
- g) Bieżącym informowaniem sądu, policji czy też prokuratury o sytuacjach patologicznych występujących w rodzinach naszych podopiecznych.
- h) W uzasadnionych przypadkach składaniem wniosków w sądzie o umieszczenie w DPS bez zgody chorego.
- i) Kierowaniem osób bezdomnych do schronisk, noclegowni.
- j) Wydawaniem zaświadczeń o korzystaniu lub nie korzystaniu z pomocy społecznej.
- k) Motywowanie rodzin problemowych do podjęcia terapii, uczestnictwa w mitingach AA itp.
- l) Uczestniczeniem w posiedzeniach grup roboczych w ramach Lokalnego Zespołu Intradyscyplinarnego

7. DZIAŁANIA NA RZECZ ŚRODOWISKA LOKALNEGO.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce w roku 2013 podobnie jak i w poprzednich latach podejmował wiele działań na rzecz środowiska lokalnego. Głównym ich celem była aktywizacja oraz integracja społeczeństwa naszego miasta. Do tych działań zaliczyć należy:

Organizacja Wigilii Bożego Narodzenia.

Świątecznie i rodzinnie – w takiej atmosferze 24 grudnia 2013r. w sali konferencyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce, odbyło się spotkanie wigilijne z osobami niepełnosprawnymi, samotnymi i potrzebującymi. W spotkaniu udział wzięli: Jerzy Sirak - Burmistrz Miasta Hajnówka, ks. Michał Niegierewicz z Soboru Św. Trójcy jak i ks. Józef Poskrobko z parafii pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego w Hajnówce. Przy wspólnym stole zasiedli również pracownicy Ośrodka. Wigilia przebiegała w serdecznej atmosferze, podczas której dzielono się opłatkiem i prosforą.

- warto także wspomnieć o niekonwencjonalnych działaniach, do których zaliczyć można całoroczną zbiórkę odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego, mebli, zabawek, które następnie trafiają do osób potrzebujących.
- zbiórka żywności w największych sklepach miasta Hajnówka w ramach ogólnopolskiej zbiórki żywności organizowanej przez Federację Polskich Banków Żywności.
- współpraca z Kościołem Chrześcijan Baptystów, który zajmuje się wydawaniem żywności z Banku Żywności PEAT (wydawanie talonów upoważniających do otrzymania żywności)
- prowadzenia strony internetowej Ośrodka, na której zamieszczane były najważniejsze nasze działania, przepisy prawne, adresy do różnych instytucji i organizacji świadczących pomoc.
- realizacja projektu w partnerstwie z e-Centrum „Wsparcie środowisk osób niepełnosprawnych z terenów wiejskich i małomiasteczkowych”
- współpraca z Caritas w procesie rekrutacji do projektu „Niewykluczeni bo aktywni 50+” (2014)
- porozumienie z Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT w Suwałkach a MOPS H-ka o nieodpłatnym użyczeniu lokalu celem bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego osobom pokrzywdzonym przestępstwem lub członkom ich rodzin . (finalizacja III 2014)

Celem upowszechnienia i udostępnienia możliwości korzystania z pomocy oferowanej przez MOPS współpracowano z lokalnymi mediami: gazeta, media, które pomagały również przy nagłaśnianiu różnych akcji na rzecz osób ubogich.

Przez cały ubiegły rok na tablicy ogłoszeń OPS wywieszane były różne ważne informacje, np. termin wydawania żywności, ogłoszenia o terminach wypłat zasiłków, zaproszenie na Kolację Wigilijną itp.

8. ŚWIETLICA SOCJOTERAPEUTYCZNA

W 2002r. dzięki rekomendacji Pana Burmistrza Anatola Ochryciuka, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji programu CAL, czyli Centra Aktywności Lokalnej realizowanego przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej w Białymstoku. Czego bezpośrednim efektem było przygotowanie w 2003r. projektu „Klub wolontariusza-Pomagamy razem”, w ramach Programu Phare 2001 „Rozwój społeczeństwa

obywatelskiego”, czyli powołanie do życia świetlicy socjoterapeutycznej funkcjonującej na ul. Wierobieja 18, który to projekt został złożony i realizowany pod patronatem Stowarzyszenia Euroregionu Puszcza Białowieska.

8.1. PROJEKTY REALIZOWANE PRZY WSPÓŁPRACY Z HAJNOWSKIM STOWARZYSZENIEM „SAMI SOBIE”

1. "Akcja Zima 2013 w Świetlicy Socjoterapeutycznej przy MOPS w Hajnówce” – wypoczynek zimowy dla podopiecznych świetlicy, ich rodzeństwa oraz wolontariuszy współpracujących ze Świetlicą;
wartość projektu to 1890,00 zł, z czego 1700,00 zł to dotacja Burmistrza Miasta Hajnówka, a 190,00 zł to wkład własny stowarzyszenia (w tym 75,00 zł to wpłaty dzieci - adresatów zadania publicznego).

2. „Akcja Lato 2013 w Świetlicy Socjoterapeutycznej przy MOPS w Hajnówce” - wypoczynek letni dla podopiecznych świetlicy, ich rodzeństwa oraz wolontariuszy współpracujących ze Świetlicą;
wartość projektu to 3540,00 zł, z czego 3140,00 zł to dotacja Burmistrza Miasta Hajnówka, a 400,00 zł to wkład własny stowarzyszenia (w tym 200,00 zł to wpłaty dzieci - adresatów zadania publicznego).

Zbiórki żywności:

1. **15-16.03.2013** - Wielkanocna Zbiórka Żywności prowadzona we współpracy z Bankiem Żywności w Suwałkach
w zbiorce wzięło udział 11 wolontariuszy z Zespołu Szkół z Dodatkową Nauką języka Białoruskiego w Hajnówce;
zebrano 178,56 kg żywności o wartości 1.112,89 zł.

2. **04-05.10.2013** - Zbiórka Żywności pod hasłem „Podziel się posiłkiem” prowadzona we współpracy z Bankiem Żywności w Suwałkach
w zbiorce wzięło udział 12 wolontariuszy z Zespołu Szkół z Dodatkową Nauką języka Białoruskiego w Hajnówce;
zebrano 234,52 kg żywności o wartości 1.341,34 zł.

3. **29.11-01.12.2013** - Świąteczna Zbiórka Żywności prowadzona we współpracy z Bankiem Żywności w Suwałkach
w zbiorce wzięło udział 9 wolontariuszy z Zespołu Szkół z Dodatkową Nauką języka Białoruskiego w Hajnówce;
zebrano 221,53 kg żywności o wartości 1.334,57 zł.

8.2. IMPREZY I ZAJĘCIA OKOLICZNOŚCIOWE ORGANIZOWANE W ŚWIETLICY

- 16.I - zajęcia plastyczne – wykonywanie laurek z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka;
- 22.I - zajęcia edukacyjne pt. "Bezpieczne ferie zimowe";
- 23.I - spotkanie z pracownikiem Sanepidu – pogadanka na temat zdrowego stylu życia, zasad higieny osobistej i profilaktyki grypy;
- 24.I - wyjazd do Białegostoku w ramach realizacji projektu „Akcja Zima 2013 w Świetlicy Socjoterapeutycznej przy MOPS w Hajnówce”;
- 28.I - zajęcia dotyczące tradycji karnawałowych, zajęcia plastyczne "Karnawałowe maski";
- 30.I - spotkanie z pracownikiem Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce w ramach zajęć edukacyjnych pt. "Bezpieczne ferie";
- 01.II – impreza pt."Pożegnanie ferii zimowych";
- 13-14.II - zajęcia dotyczące Walentynek;
- 06.III - zajęcia plastyczne „Kwiaty na Dzień Kobiet”;
- 18.III - zajęcia plastyczne pt. "Pani Wiosna";
- 21.III – zajęcia okolicznościowe "Pierwszy dzień wiosny";
- 13.III-28.III - cykl zajęć dotyczących świąt Wielkanocy;
- 30.IV – zajęcia edukacyjne dotyczące świąt państwowych 1 - 2 - 3 Maja
- 04-23.V - cykl zajęć dotyczących Dnia Matki - przygotowywanie indywidualnych upominków, laurek itp.;
- 31.V - impreza z okazji Dnia Dziecka;
- 07.VI - zajęcia pt. "Wokół praw dziecka"
- 19.VI - zajęcia plastyczne „Laurka dla Taty”;
- 14.VII - udział w „Jarmarku Żubra” - organizacja kiermaszu prac plastycznych wykonanych przez dzieci ze świetlicy;
- 02.VIII - spotkanie z pracownikiem Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce w ramach realizacji akcji "Bezpieczne wakacje 2013";
- 08.VII - wyjazd do Warszawy w ramach realizacji projektu „Akcja Lato 2013 w Świetlicy Socjoterapeutycznej przy MOPS w Hajnówce”;
- 23.VII - spotkanie z pracownikiem Sanepidu - pogadanka na temat zdrowego odżywiania się;
- 30.VIII - impreza „Pożegnanie wakacji” zorganizowana w ramach realizacji projektu "Akcja Lato 2013 w Świetlicy Socjoterapeutycznej przy MOPS w Hajnówce";
- 06.IX - zajęcia pt. "Witaj szkoło";
- zajęcia plastyczne "Chłopięce marzenia" - składanie życzeń z okazji Dnia Chłopaka;
- 14.X – wykonywanie laurek dla nauczycieli z okazji Dnia Edukacji Narodowej;
- 31.X - „Halloween”;

- 05.XI – zajęcia edukacyjne pt. "Pamiętajmy o zmarłych";
- 06.XI - wyjście z dziećmi na cmentarz w celu zapalenia zniczy na grobach żołnierzy radzieckich poległych w walce z Niemcami w Hajnówce i jej okolicach;
- 09.XI - zajęcia dotyczące Narodowego Święta Niepodległości;
- 29.XI – "Wieczór wróżb andrzejkowych";
- 06.XII - "Mikołajki";
- XII - cykl zajęć dotyczących świąt Bożego Narodzenia;
- 20.XII – zajęcia pt. "Obrzędy i tradycje świąt Bożego Narodzenia";
- 31.XII – zajęcia pt. "Nadchodzi Nowy Rok".

Liczba dzieci uczęszczających do Świetlicy Socjoterapeutycznej przy MOPS w roku 2013 – 26.

9. ZESPOŁY INTERDYSCYPINARNE

W dniu 1 sierpnia 2010 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminy obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych, których obsługę organizacyjno-techniczną zapewniają OPS'y.

Zgodnie z przepisami ustawy Rada Miasta Hajnówka Uchwałą Nr VI/30/11 z dn. 30 marca 2011r. Określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Burmistrz Miasta Hajnówka Zarządzeniem Nr 50/11 z dnia 27 czerwca 2011r. powołał i określił skład osobowy zespołu interdyscyplinarnego funkcjonującego na terenie Miasta Hajnówka.

9.1. ZADANIA ZESPOŁÓW INTERDYSCYPLINARNYCH

Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

9.2. GRUPY ROBOCZE

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie. W skład grup roboczych

wchodzą przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia. W skład grup roboczych mogą wchodzić także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań grup roboczych należy w szczególności: opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w której dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin w których dochodzi do przemocy oraz efektów ich działań.

W 2013 r. w ramach LZI zostało powołanych 47 grup roboczych. Rozpoczęto 70 procedur tzw. „Niebieskiej Karty”, zamknięto 24 „NK”, zaś monitoringiem objęto 66 „NK”.

10. KARTA DUŻEJ RODZINY

Zgodnie z uchwałą XXIX/221/13 Rady Miasta Hajnówka z dnia 25 września 2013 r. w na MOPS zostały nałożone nowe zadania- dokumentowanie i wydawanie Kart Dużej Rodziny dla rodzin wielodzietnych i na stałe zamieszkałych na terenie miasta Hajnówka.

Od 9 listopada do 31 grudnia 2013 programem tym zostało objęte 88 rodzin to jest 467 osób.

11. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W HAJNÓWCE.

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 Ustawy o pomocy społecznej. W Miejski Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce, w roku sprawozdawczym zatrudnionych ogółem było 32 osoby. Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych. Zgodnie z Art. 110 ust. 11 Ustawy jw. OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalnych na 2 tys. mieszkańców. W roku 2013 było zatrudnionych 9 pracowników socjalnych świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe w miejscu zamieszkania osób ubiegających się o przyznanie pomocy.

11.1. LICZBA OSÓB ZATRUDNIONYCH W MOPS HAJNÓWKA W 2013:

- Dyrektor – 1
- Z-ca Dyrektora – 1

- Główny administrator– 1
- Główny księgowy – 1
- Księgowi - 2
- Pracownicy świadczeń rodzinnych – 5/liczba etatów na 31.12.2013 - 4
- Pracownicy socjalni – 10 oraz aspirant pracy socjalnej-1
- Wychowawcy - Świetlica socjoterapeutyczna– 2
- Opiekunki - specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 2
- Opiekunki - usługi opiekuńcze zwykłe - 3
- Pracownik gospodarczy – 2
- Programista – 1
- Administrator (sekretariat) - 1
- Asystent rodziny – 2

Wszyscy pracownicy zatrudnieni w ośrodku posiadają wymagane ustawowo kwalifikacje do wykonywania zawodu.

11.2. WYKSZTAŁCENIE PRACOWNIKÓW :

1. 20 osób posiada wykształcenie wyższe,
2. 12 osób posiada wykształcenie średnie,

W tym:

- 8 osób ukończyło studia podyplomowe w zakresie Organizacji Pomocy Społecznej,
- 1 osoba ukończyła studia podyplomowe w zakresie Zarządzanie Projektami z Unii Europejskiej,
- 4 osoby ukończyły specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego,
- 1 osoba ukończyła specjalizację II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego.

11.3. SZKOLENIA PRACOWNIKÓW:

W celu uzupełnienia zdobytej wiedzy pracownicy w 2013 roku uczestniczyli w 40 różnych kursach, szkoleniach, konferencjach oraz seminariach. Większość szkoleń z których korzystali pracownicy była finansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego:

1. Seminarium Upowszechniające Dobre Praktyki w Pracy Socjalnej
2. Seminarium Platformy Wymiany Doświadczeń - ROPS Białystok
3. Seminarium dla Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych - ROPS Białystok
4. Kurs specjalistyczny „Mediacje rodzinne”- ROPS Białystok
5. Prezentacja dobrych praktyk w zakresie wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem- ROPS Białystok – wizyta studyjna
6. Kurs specjalistyczny „Praca z rodziną z problemem przemocy”- ROPS Białystok-
7. Konferencja „Program Zindywidualizowanego Wsparcia – innowacyjny model współpracy instytucji rynku pracy i pomocy społecznej” - dotacje @euro-konsul
8. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: Doradztwo w zakresie funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego ds przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy: ”Znowelizowane prawo pracy”
10. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Nawiązanie partnerstw i współpracy na rzecz rozwoju ekonomii społecznej”
11. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Pierwsza pomoc przedmedyczna”
12. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach”
13. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Bezpieczna interwencja z elementami samoobrony”
14. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Asystent Rodziny”
15. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy” „Planowanie strategiczne i budowanie zespołów jako elementy współpracy Urzędów Pracy i Instytucji Pomocy Społecznej”
16. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „System wsparcia osób niepełnosprawnych na podstawie województwa dolnośląskiego”- wizyta studyjna
17. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Indywidualny plan pomocy dla osób dotkniętej przemocą w rodzinie- opracowanie, monitoring”
18. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Pomoc a interwencja w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”
19. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Sposoby negocjacji i radzenia sobie z psychomanipulacją”
20. „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” -Kapitał Ludzki Narodowa Strategia Spójności
21. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy” „Rozwiązywanie problemów społecznych poprzez realizację projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych, w tym Unii Europejskiej na przykładzie województwa opolskiego” - wizyta studyjna
22. „Organizowanie społeczności lokalnej – aktywna pomoc społeczna”

23. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Diagnoza dziecka doznającego przemocy w rodzinie”
24. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Programy wychodzenia z bezdomności”
25. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych”
26. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Jak animować społeczne środowisko lokalne”
27. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Dokumentacja i ochrona danych osobowych w LZI”
28. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Ekonomia społeczna- możliwość jej rozwoju w społeczności lokalnej”
29. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Prezentacja dobrych praktyk w zakresie programów aktywności lokalnej” - wizyta studyjna
30. „Zmiana i przyszłość pomocy społecznej, wyzwania, zadania, interpretacja przepisów prawnych, nowelizacje przepisów ustawy o pomocy społecznej”- Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Podlaskie Centrum
31. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Dobre praktyki w obszarze współpracy instytucjonalnej”- wizyta studyjna
32. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Perspektywa rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie podlaskim”
33. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Znowelizowane prawo pracy”
34. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Perspektywa rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie podlaskim” - seminarium
35. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Praca socjalna z osobą doświadczającą ubóstwa”
36. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Zawieranie kontraktów socjalnych i wywiad środowiskowy”
37. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Prezentacja dobrych praktyk w zakresie wspierania osób starszych i niepełnosprawnych”- wizyta studyjna
38. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Praca z dzieckiem w ramach procedury NK”
39. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: Seminarium upowszechniające dobre praktyki w pracy socjalnej”
40. „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”: „Seminarium Platformy Wymiany Doświadczeń”

12. STRATEGIA INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIAI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MIEJSKIEJ HAJNÓWKA NA LATA 2013 – 2021

Integracja i rozwiązywanie problemów społecznych jest jednym z najważniejszych zadań gminy. Podstawą do realizacji działań w tym obszarze, interwencji społecznych, pomocowych i profilaktycznych stanowi Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Hajnówka na lata 2013 - 2021 przyjęta uchwałą Nr XXXII przez Radę Miasta Hajnówka w dn. 30 grudnia 2013 r.

Strategia pozwala zaplanować plan rozwoju społecznego gminy, przygotować konspekt działań zgodny z wcześniej wypracowaną misją, ze szczegółowym podziałem na najważniejsze obszary i poszczególne etapy realizacji.

W wyniku analizy występujących problemów społecznych w gminie w Strategii zostały sformułowane pięć obszarów problemowych polityki społecznej gminy :

1. Wspieranie rodziny i zapobieganie kryzysom w rodzinach.
2. Rozwój rynku pracy i wsparcia dla osób bezrobotnych .
3. Rozwój systemu wsparcia i aktywności osób zależnych, starszych i niepełnosprawnych.
4. Budowanie kompleksowego systemu bezpieczeństwa i profilaktyki.
5. Rozwój zasobów społecznych i integracji.

Koordynatorem wdrażania Strategii jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce.

Zgodnie z przyjętymi założeniami Strategii Zespół Wdrożeniowy w IV kwartale 2014r dokona analizy działań wynikających z przyjętego dokumentu.

13. ZAKRES POTRZEB MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W HAJNÓWCE.

- Zwiększenie środków finansowych w zakresie zadań własnych, gdyż dużym obciążeniem dla budżetu jest ponoszenie odpłatności za pobyt naszych mieszkańców w DPS. Analizując wydatki na poszczególne rodzaje świadczeń należy zwrócić szczególną uwagę na koszt utrzymania osób w Domach Pomocy Społecznej. Wydane środki finansowe w 2013r opiewają na kwotę: 132.136,00 zł. Powodem tego jest

zwiększenie ilości osób wymagających umieszczenia w DPS oraz konieczność wykonania postanowień sądowych (sądowe umieszczenie w DPS). Istotny wpływ ma również starzenie się społeczeństwa.

- Odpowiedniego zabezpieczenia wymaga również realizacja Ustawy o pieczy zastępczej, która obliuguje gminę do ponoszenia 10% kosztu utrzymania miesięcznego w placówce opiekuńczej względem dzieci umieszczanych od stycznia 2012 roku. Na ten cel wydano kwotę 6669,65 zł za 7 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczych, w tym: 3 dzieci w rodzinach zastępczych, 2 dzieci w pogotowiu opiekuńczym oraz 2 dzieci w domu dziecka. Nadmienić należy, iż w każdym kolejnym roku kalendarzowym koszty utrzymania za dzieci umieszczone w placówce opiekuńczej wzrastają do 30 %.
- Ustawa o pomocy społecznej nakłada na samorzady gminne obowiązek zatrudnienia pracowników socjalnych w wymiarze minimum jeden pracownik socjalny na dwa tysiące mieszkańców gminy. W świetle powyższego przepisu zauważamy potrzebę wzmocnienia kadrowego na stanowisku pracownika socjalnego. Aktualnie teren miasta Hajnówka jest podzielony na 9 rejonów a powinien być podzielony przynajmniej na 11 rejonów.
- Za bardzo ważną potrzebę uważamy również utworzenie przejściowej bazy noclegowej w okresie zimowym (dla osób bezdomnych), jak również dla ofiar przemocy w rodzinie (mieszkanie chronione).

14. HAJNOWSKIE STOWRZYSZENIE „SAMI SOBIE”

Hajnowskie Stowarzyszenie „Sami Sobie” zostało powołane w 2003 roku z inicjatywy pracowników socjalnych pracujących w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce.

Celem Stowarzyszenia „Sami Sobie” jest niesienie różnorodnych form pomocy mieszkańcom Hajnówki m.in.: działalność charytatywna, działalność na rzecz dzieci i młodzieży, niwelowanie dysproporcji społecznych, działalność na rzecz bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym, propagowanie idei wolontariatu jak i promocja zdrowego trybu życia.

Członkowie Stowarzyszenia działają dobrowolnie i bezinteresownie na rzecz mieszkańców Hajnówki.

W 2013 roku Hajnowskie Stowarzyszenie „Sami Sobie” realizowało następujące działania:

1. "Akcja Zima 2013 w Świetlicy Socjoterapeutycznej przy MOPS w Hajnówce" – wypoczynek zimowy dla podopiecznych świetlicy, ich rodzeństwa oraz wolontariuszy współpracujących ze Świetlicą;
wartość projektu to 1890,00 zł, z czego 1700,00 zł to dotacja Burmistrza Miasta Hajnówka, a 190,00 zł to wkład własny stowarzyszenia (w tym 75,00 zł to wpłaty dzieci - adresatów zadania publicznego).
2. „Akcja Lato 2013 w Świetlicy Socjoterapeutycznej przy MOPS w Hajnówce” - wypoczynek letni dla podopiecznych świetlicy, ich rodzeństwa oraz wolontariuszy współpracujących ze Świetlicą;
wartość projektu to 3540,00 zł, z czego 3140,00 zł to dotacja Burmistrza Miasta Hajnówka, a 400,00 zł to wkład własny stowarzyszenia (w tym 200,00 zł to wpłaty dzieci - adresatów zadania publicznego).
3. Udział w projekcie „Podlaska Akademia Rozwoju Ekonomii Społecznej”.

Zbiórki żywności:

1. **15-16.03.2013** - Wielkanocna Zbiórka Żywności prowadzona we współpracy z Bankiem Żywności w Suwałkach
w zbiorce wzięło udział 11 wolontariuszy z Zespołu Szkół z Dodatkową Nauką języka Białoruskiego w Hajnówce;
zebrano 178,56 kg żywności o wartości 1.112,89 zł.
2. **04-05.10.2013** - Zbiórka Żywności pod hasłem „Podziel się posiłkiem” prowadzona we współpracy z Bankiem Żywności w Suwałkach
w zbiorce wzięło udział 12 wolontariuszy z Zespołu Szkół z Dodatkową Nauką języka Białoruskiego w Hajnówce;
zebrano 234,52 kg żywności o wartości 1.341,34 zł.
3. **29.11-01.12.2013** - Świąteczna Zbiórka Żywności prowadzona we współpracy z Bankiem Żywności w Suwałkach
w zbiorce wzięło udział 9 wolontariuszy z Zespołu Szkół z Dodatkową Nauką języka Białoruskiego w Hajnówce;
zebrano 221,53 kg żywności o wartości 1.334,57 zł.

15. ZAKOŃCZENIE

Trudna sytuacja społeczno - gospodarcza w państwie, ubożenie społeczeństwa spowodowało wzrost zapotrzebowania na świadczenia z zakresu pomocy społecznej. Praca na rzecz osób potrzebujących to nie tylko liczby przyznanych i wypłaconych świadczeń. Poza przyznawaniem zasiłków zajmujemy się również rozwiązywaniem bardzo trudnych spraw życiowych.

Jako pracownicy MOPS widzimy tendencję wzrostową dot. wypłaty świadczeń, która jest spowodowana: bezrobociem, ubóstwem, niepełnosprawnością, długotrwałą lub ciężką chorobą. Zauważalna jest tendencja wzrostu osób legitymujących się tzw. orzeczeniem o niepełnosprawności. Jednocześnie wymiar istniejących problemów społecznych nakazuje konieczność zwiększenia nakładów i środków na realizację nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej jak i realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych czy też funduszu alimentacyjnym oraz dalszego rozwoju działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie występującym problemom społecznym na terenie Miasta Hajnówka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce na przestrzeni lat funkcjonowania swej działalności przeszedł szereg zmian. Zakres zmian, wzrost obciążenia i odpowiedzialności z całą pewnością przedstawia budżet jakim dysponuje Ośrodek. Przykładowo na przełomie 10 lat, np. w 2002r., budżet wynosił: 2.35.305,37 zł, natomiast za rok ubiegły 2013 był zrealizowany na kwotę: 11.671.871,06 zł.

Niestety, jak każda tego typu instytucja, Ośrodek boryka się z różnymi problemami. Posiadane środki finansowe są niewystarczające. Ośrodek rozdziela je tak, aby mogły zapewnić pomoc jak najszerszej grupie osób potrzebujących. Pomoc ta dostosowana jest do okoliczności oraz potrzeb rodzin wymagających pomocy i możliwości finansowych Ośrodka.

Jednakże ogromną satysfakcją dla nas jest obserwowanie pozytywnych zmian, jakie dokonują się w rodzinach naszych podopiecznych za naszym pośrednictwem. Cieszymy się jeśli w jakiś sposób przyczynimy się do np: podjęcia pracy zawodowej, leczenia odwykowego itp.

Sporządził:

Barbara Przybyłowska – główny administrator

Małgorzata Gdowska – starszy pracownik socjalny

Eugeniusz Jańczuk – aspirant pracy socjalnej